

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

ကမ္ဘာလုံးအခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

Introduction

On 10 December 1948, the General Assembly of the United Nations adopted and proclaimed the Universal Declaration of Human Rights, the full text of which appears in the following pages. Following this historic act, the Assembly called upon all Member countries to publicize the text of the Declaration and “to cause it to be disseminated, displayed, read and expounded principally in schools and other educational institutions, without distinction based on the political status of countries or territories.”

Accordingly, the Myanmar National Human Rights Commission has translated the text of the Universal Declaration of Human Rights from English into Myanmar and published it.

Myanmar National Human Rights Commission

17 April 2013

စကားချီး

၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံက ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းကို အတည်ပြုချမှတ်၍ ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ ကြေညာစာတမ်း၏ စာသားအပြည့်အစုံကို နောက်စာမျက်နှာများတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤကဲ့သို့ သမိုင်းဝင် လုပ်ဆောင်ချက်ကို ဆောင်ရွက်ပြီး နောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံက ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ အားလုံးအား ဤကြေညာစာတမ်း၏ စာသားကို အများပြည်သူတို့ သိရှိစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် နိုင်ငံများ သို့မဟုတ် နယ်မြေများ၏ နိုင်ငံရေးအဆင့်အတန်းကို ခွဲခြားမှု မပြုဘဲ၊ အဓိကအားဖြင့် ကျောင်းများနှင့် အခြားပညာပေးရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် ကြေညာစာတမ်းကို ဖြန့်ချိဝေငှစေရန်၊ မြင်သာအောင် ပြသထားစေရန်၊ ဖတ်ကြားစေရန်နှင့် အဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်းဖော်ပြစေရန် ပန်ကြားခဲ့သည်။

သို့ဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်သည် ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေး ကြေညာစာတမ်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆိုလျက် ထုတ်ဝေဖြန့်ချိလိုက်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်
၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၇ ရက်

Universal Declaration of Human Rights

Preamble

Whereas recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Whereas disregard and contempt for human rights have resulted in barbarous acts which have outraged the conscience of mankind, and the advent of a world in which human beings shall enjoy freedom of speech and belief and freedom from fear and want has been proclaimed as the highest aspiration of the common people,

Whereas it is essential, if man is not to be compelled to have recourse, as a last resort, to rebellion against tyranny and oppression, that human rights should be protected by the rule of law,

Whereas it is essential to promote the development of friendly relations between nations,

ကမ္ဘာ့လူ့အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်း

နိဒါန်း

လူသားအားလုံး၏ မွေးရာပါ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် တန်းတူညီမျှရှိပြီး ဖယ်ရှားထုတ်ပယ်၍ မရသောအခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုခြင်းသည် ဤကမ္ဘာပေါ်တွင် လွတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှုနှင့် ငြိမ်းချမ်းမှုတို့အတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊

လူ့အခွင့်အရေးကို အလေးမထား မထိမဲ့မြင်ပြုခြင်းသည် လူသားတို့၏ အကောင်းအဆိုး အကြောင်းအကျိုး ဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းကို ဖျက်ဆီးသည့် ရိုင်းစိုင်းရက်စက်သော အပြုအမူများ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်၊ လွတ်လပ်စွာ သက်ဝင်ယုံကြည်ခွင့်၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းနှင့် ချို့တဲ့ခြင်းမှ လွတ်ကင်းခွင့်တို့ကို ရရှိခံစားရမည့် လူ့ဘောင်လောကတစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်လာရေးကို သာမန်လူသားအားလုံး၏ အမြင့်မားဆုံးသော မျှော်မှန်းချက်အဖြစ် ကြေညာပြီးဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊

အာဏာသုံး၍ တရားလက်လွတ် အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုတို့ကို လူသည် နောက်ဆုံးနည်းလမ်းအနေဖြင့် ဆန့်ကျင်ပုန်ကန်သည့် အခြေအနေသို့ မရောက်ရှိစေရေးအတွက် လူ့အခွင့်အရေးကို ဥပဒေစိုးမိုးမှုဖြင့် ကာကွယ်ပေးရန် မဖြစ်မနေ လိုအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊

နိုင်ငံချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံမှုဖွံ့ဖြိုးရေးကို မြှင့်တင်ရန် မဖြစ်မနေလိုအပ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊

Whereas the peoples of the United Nations have in the Charter reaffirmed their faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person and in the equal rights of men and women and have determined to promote social progress and better standards of life in larger freedom,

Whereas Member States have pledged themselves to achieve, in cooperation with the United Nations, the promotion of universal respect for and observance of human rights and fundamental freedoms,

Whereas a common understanding of these rights and freedoms is of the greatest importance for the full realization of this pledge,

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ ပြည်သူ့အပေါင်းတို့သည် အခြေခံလူ့အခွင့်အရေး၊ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် တန်ဖိုး၊ အမျိုးသားနှင့် အမျိုးသမီး တန်းတူအခွင့်အရေးရှိမှုတို့ကို ၎င်းတို့ သက်ဝင် ယုံကြည်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ်၌ ထပ်မံအတည်ပြုခဲ့ပြီး၊ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့် လွတ်လပ်မှုတွင် လူမှုရေးတိုးတက်ရေးနှင့် လူ့ဘဝအဆင့်အတန်း တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးတို့ကို မြှင့်တင်ရန် သန္နိဋ္ဌာန်ချပြီး ဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတို့သည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်း၍ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များကို ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးက ပိုမိုမြှင့်တင် လေးစားလိုက်နာ ကျင့်သုံးကြစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မည်ဟု ကတိပြုပြီးဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊

အဆိုပါ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို အတူတကွ နားလည်မှုရှိခြင်းသည် ဤကတိကဝတ်ကို အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်စေရေးအတွက် အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊

Now, therefore,
The General Assembly
proclaims

This Universal Declaration of Human Rights

as a common standard of achievement for all peoples and all nations, to the end that every individual and every organ of society, keeping this Declaration constantly in mind, shall strive by teaching and education to promote respect for these rights and freedoms and by progressive measures, national and international, to secure their universal and effective recognition and observance, both among the peoples of Member States themselves and among the peoples of territories under their jurisdiction.

Article 1

All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood.

လူတိုင်း၊ အဖွဲ့အစည်းတိုင်းက ဤကြေညာစာတမ်းကို အစဉ်
 နှလုံးသွင်းလျက် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးတွင် အဆိုပါအခွင့်အရေးများနှင့်
 လွတ်လပ်ခွင့်များကို လေးစားကြစေရန် သင်ကြားခြင်း၊ အသိပညာ
 ပေးခြင်းဖြင့် အားထုတ်ကြစေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂ
 အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများနှင့် ထိုနိုင်ငံတို့၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာအောက်ရှိ
 နယ်ပယ်အတွင်းမှ တိုင်းသူပြည်သားများက အဆိုပါအခွင့်အရေးနှင့်
 လွတ်လပ်ခွင့်များကို ကျယ်ပြန့်ထိရောက်စွာ အသိအမှတ်ပြုလိုက်နာ
 ကျင့်သုံးစေရန်အလို့ငှာ နိုင်ငံတွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာအဆင့်တို့တွင်
 အဆင့်ဆင့် တိုးတက်သော အစီအမံများဖြင့် အားထုတ်ကြစေရန်
 အတွက်လည်းကောင်း ရည်ရွယ်လျက်၊ နိုင်ငံခပ်သိမ်း၊ လူခပ်သိမ်း
 တို့ အောင်မြင်မှုရရှိရန် ဆောင်ရွက်ကြရမည့် အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော
 စံတစ်ရပ်အဖြစ် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံက ဤကမ္ဘာလူ
 အခွင့်အရေးကြေညာစာတမ်းကို ယခုထုတ်ပြန်ကြေညာလိုက်သည်။

အပိုဒ် ၁

လူသားအားလုံးသည် လွတ်လပ်သူများအဖြစ် မွေးဖွားလာကြပြီး
 ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် အခွင့်အရေးများ တန်းတူရည်တူရှိကြသည်။ လူတို့၌
 ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် အမှားအမှန်ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်သော အသိဉာဏ်
 ရှိကြ၍၊ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ညီရင်းအစ်ကို စိတ်ဓာတ်ဖြင့် ဆက်ဆံ
 ကျင့်သုံးသင့်သည်။

Article 2

Everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth in this Declaration, without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status. Furthermore, no distinction shall be made on the basis of the political, jurisdictional or international status of the country or territory to which a person belongs, whether it be independent, trust, non-self-governing or under any other limitation of sovereignty.

Article 3

Everyone has the right to life, liberty and security of person.

Article 4

No one shall be held in slavery or servitude; slavery and the slave trade shall be prohibited in all their forms.

Article 5

No one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

အပိုဒ် ၂

လူတိုင်းသည် လူမျိုး၊ အသားအရောင်၊ အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး၊ ဘာသာစကား၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ နိုင်ငံရေး သို့မဟုတ် အခြား အယူအဆ၊ နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် လူမှုအဆင့်အတန်းနှင့်ဆိုင်သော ဇာစ်မြစ်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာဂုဏ်၊ မျိုးရိုးဇာတိဂုဏ်နှင့် အခြားအဆင့်အတန်း စသည့် ခွဲခြားမှုမျိုး မရှိစေဘဲ ဤကြေညာစာတမ်းတွင် ဖော်ပြပါရှိ သည့် အခွင့်အရေးနှင့် လွတ်လပ်ခွင့် အားလုံးကို ခံစားခွင့် ရှိသည်။ ထို့ပြင် လူတစ်ဦးတစ်ယောက် နေထိုင်ရာ နိုင်ငံ သို့မဟုတ် နယ်မြေ ဒေသသည် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် လွတ်လပ်သည့်နယ်မြေဖြစ်စေ၊ ကုလသမဂ္ဂ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခံနယ်မြေဖြစ်စေ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာ မရရှိသောနယ်မြေဖြစ်စေ သို့မဟုတ် အချုပ်အခြာ အာဏာ တစ်စုံတစ်ရာ ကန့်သတ်မှု ရှိသည့်နယ်မြေဖြစ်စေ ယင်း၏ နိုင်ငံရေး၊ စီရင်ပိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာအဆင့်အတန်း တစ်ခုခု ကို အခြေပြု၍ ခွဲခြားမှု မပြုလုပ်ရ။

အပိုဒ် ၃

လူတိုင်းတွင် အသက်ရှင်သန်ခွင့်၊ လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် လူပုဂ္ဂိုလ်လုံခြုံမှု ရခွင့် ရှိသည်။

အပိုဒ် ၄

မည်သူ့ကိုမျှ ကျေးကျွန်အဖြစ် သို့မဟုတ် ကျေးကျွန်ကဲ့သို့ မပြုရ။ ကျွန်ပြုခြင်းနှင့် ကျွန်အရောင်းအဝယ်ပြုခြင်းပုံစံ အားလုံးကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ရမည်။

အပိုဒ် ၅

မည်သူ့ကိုမျှ ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်း သို့မဟုတ် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ် သော၊ လူမဆန်သော၊ လူ့သိက္ခာ ညှိုးနွမ်းစေသော ပြုမူဆက်ဆံခြင်း သို့မဟုတ် အပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်း မပြုရ။

Article 6

Everyone has the right to recognition everywhere as a person before the law.

Article 7

All are equal before the law and are entitled without any discrimination to equal protection of the law. All are entitled to equal protection against any discrimination in violation of this Declaration and against any incitement to such discrimination.

Article 8

Everyone has the right to an effective remedy by the competent national tribunals for acts violating the fundamental rights granted him by the constitution or by law.

Article 9

No one shall be subjected to arbitrary arrest, detention or exile.

Article 10

Everyone is entitled in full equality to a fair and public hearing by an independent and impartial tribunal, in the determination of his rights and obligations and of any criminal charge against him.

အပိုဒ် ၆

လူတိုင်းသည် ဥပဒေအရာ၌ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့် နေရာတိုင်းတွင် အသိအမှတ်ပြုခြင်းကို ခံယူပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

အပိုဒ် ၇

လူအားလုံးတို့သည် ဥပဒေအရာ၌ တန်းတူရည်တူရှိကြပြီး ဥပဒေ၏ တန်းတူ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကို မည်သည့် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမျှ မရှိစေဘဲ ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ဤကြေညာစာတမ်းကို ဖောက်ဖျက်၍ ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းမှလည်းကောင်း၊ ထိုသို့ ခွဲခြားဆက်ဆံရန် လှုံ့ဆော်ခြင်းမှလည်းကောင်း တူညီသော ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကို ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

အပိုဒ် ၈

လူတိုင်းသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ သို့မဟုတ် ဥပဒေအရ ၎င်းအား ခံစားခွင့် ပြုထားသည့် မူလအခွင့်အရေးများကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူသည် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော နိုင်ငံတော်ခုံရုံးများ၏ ထိရောက်သော ကုစားပေးမှုကို ရပိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။

အပိုဒ် ၉

မည်သူမျှ မတရားဖမ်းဆီးခြင်း၊ မတရားချုပ်နှောင်ခြင်း သို့မဟုတ် မတရား ပြည်နှင်ခြင်း မခံစေရ။

အပိုဒ် ၁၀

လူတိုင်းသည် ၎င်း၏ အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်ရှိမှုများကို အဆုံးအဖြတ်ခံရာတွင်လည်းကောင်း၊ ၎င်းအပေါ် ပြစ်မှုကြောင်းအရ စွပ်စွဲချက်ကို အဆုံးအဖြတ်ခံရာတွင်လည်းကောင်း လွတ်လပ်၍ ဘက်လိုက်မှုမရှိသော တရားရုံးတစ်ရပ်က အများပြည်သူရှေ့မှောက်တွင် တရားမျှတစွာ ကြားနာစစ်ဆေးခြင်းကို တန်းတူရည်တူအပြည့်အဝ ရပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

Article 11

(1) Everyone charged with a penal offence has the right to be presumed innocent until proved guilty according to law in a public trial at which he has had all the guarantees necessary for his defence.

(2) No one shall be held guilty of any penal offence on account of any act or omission which did not constitute a penal offence, under national or international law, at the time when it was committed. Nor shall a heavier penalty be imposed than the one that was applicable at the time the penal offence was committed.

Article 12

No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to attacks upon his honour and reputation. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks.

Article 13

(1) Everyone has the right to freedom of movement and residence within the borders of each State.

အပိုဒ် ၁၁

(၁) ပြစ်မှုတစ်ရပ်ဖြင့် တရားစွဲဆိုခံရသော လူတိုင်းသည် စွပ်စွဲခံရသည့် ပြစ်မှုအတွက် ခုခံချေပရန် လိုအပ်သည့် အာမခံချက်ရှိသော၊ အများပြည်သူ ရှေ့မှောက်၌ စစ်ဆေးသောတရားရုံးက ဥပဒေနှင့်အညီ ကြားနာစစ်ဆေးပြီး ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု ထင်ရှားစီရင်မှု မခံရမချင်း အပြစ်မဲ့သူဟူ၍ မှတ်ယူခြင်း ခံထိုက်သည့် အခွင့်အရေး ရှိသည်။

(၂) ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့်အချိန်တွင် ပြည်တွင်းဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေအရဖြစ်စေ ပြုလုပ်မှု သို့မဟုတ် ပျက်ကွက်မှု တစ်ရပ်သည် ပြစ်မှု မမြောက်ပါက ထိုပြုလုပ်မှု သို့မဟုတ် ပျက်ကွက်မှုအတွက် မည်သူမျှ အပြစ်မရှိစေရ။ ပြစ်မှုကျူးလွန်သည့် အချိန်ကာလတွင် ထိုက်သင့်စေနိုင်သော ပြစ်ဒဏ်ထက် ပိုမိုကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်ကို ထိုက်သင့်စေခြင်း မရှိစေရ။

အပိုဒ် ၁၂

မည်သူမျှ မိမိ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး လွတ်လပ်ခွင့်၊ မိသားစု၊ နေအိမ် သို့မဟုတ် စာပေးစာယူကိစ္စရပ်များတွင် မတရားဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မိမိ၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုအား ပုတ်ခတ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း မခံရစေရ။ လူတိုင်းသည် ထိုသို့ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း သို့မဟုတ် ပုတ်ခတ်ခြင်းတို့မှ ဥပဒေအရ အကာအကွယ်ရပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

အပိုဒ် ၁၃

(၁) လူတိုင်းတွင် နိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ်အတွင်း၌ လွတ်လပ်စွာ သွားလာရွှေ့ပြောင်းခွင့်နှင့် နေထိုင်ခွင့် ရှိသည်။

(2) Everyone has the right to leave any country, including his own, and to return to his country.

Article 14

(1) Everyone has the right to seek and to enjoy in other countries asylum from persecution.

(2) This right may not be invoked in the case of prosecutions genuinely arising from non-political crimes or from acts contrary to the purposes and principles of the United Nations.

Article 15

(1) Everyone has the right to a nationality.

(2) No one shall be arbitrarily deprived of his nationality nor denied the right to change his nationality.

Article 16

(1) Men and women of full age, without any limitation due to race, nationality or religion, have the right to marry and to found a family. They are entitled to equal rights as to marriage, during marriage and at its dissolution.

(၂) လူတိုင်းတွင် မိမိ၏ နိုင်ငံအပါအဝင် မည်သည့်နိုင်ငံမှမဆို ထွက်ခွာပိုင်ခွင့်နှင့် မိမိ၏ နိုင်ငံသို့ ပြန်လာပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

အပိုဒ် ၁၄

(၁) လူတိုင်းသည် ဖိစီးနှိပ်စက်မှုမှ လွတ်ကင်းရန် အခြားနိုင်ငံများ၌ ခိုလှုံခွင့်ကို တောင်းခံပိုင်ခွင့်နှင့် ရရှိခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

(၂) နိုင်ငံရေးနှင့် မပတ်သက်သည့် ပြစ်မှုများ သို့မဟုတ် ကုလသမဂ္ဂ ၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် အခြေခံမူများကို ဆန့်ကျင်သော ပြုလုပ်မှုများ အပေါ် အကြောင်းပြု၍ အမှန်တကယ် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် တရားစွဲဆိုမှုများတွင် အထက်ပါအခွင့်အရေးကို ကိုးကားအသုံးပြုခွင့် မရှိစေရ။

အပိုဒ် ၁၅

(၁) လူတိုင်းသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူခွင့်ရှိသည်။

(၂) မည်သူမျှ မိမိ၏ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုကို မတရားရုပ်သိမ်းခြင်း မခံရစေရ။ မိမိ၏ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု ပြောင်းလဲနိုင်သည့် အခွင့်အရေးကို လည်း ငြင်းပယ်ခြင်း မခံရစေရ။

အပိုဒ် ၁၆

(၁) အရွယ်ရောက်ပြီးသော ယောက်ျားနှင့် မိန်းမတို့တွင် လူမျိုး၊ နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာကို အကြောင်းပြု၍ ကန့်သတ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိစေဘဲ ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် မိသားစု ထူထောင်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် လက်ထပ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ အကြင်လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းနေစဉ်တွင်လည်းကောင်း၊ ကွာရှင်းပြတ်စဲသည့်အခါတွင်လည်းကောင်း တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေးများ ရခွင့်ရှိသည်။

(2) Marriage shall be entered into only with the free and full consent of the intending spouses.

(3) The family is the natural and fundamental group unit of society and is entitled to protection by society and the State.

Article 17

(1) Everyone has the right to own property alone as well as in association with others.

(2) No one shall be arbitrarily deprived of his property.

Article 18

Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom to change his religion or belief, and freedom, either alone or in community with others and in public or private, to manifest his religion or belief in teaching, practice, worship and observance.

(၂) သတို့သားနှင့် သတို့သမီး နှစ်ဦးနှစ်ဖက်တို့၏ လွတ်လပ်သော သဘောဆန္ဒ အပြည့်အဝရှိမှသာလျှင် ထိမ်းမြားလက်ထပ်ခြင်း ပြုရမည်။

(၃) မိသားစုသည် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ သဘာဝကျသော အခြေခံအဖွဲ့ ဖြစ်ပြီး လူ့အဖွဲ့အစည်းနှင့် နိုင်ငံတော်၏ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကို ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

အပိုဒ် ၁၇

(၁) လူတိုင်းတွင် မိမိတစ်ဦးချင်းသော်လည်းကောင်း၊ အခြားသူများနှင့် စုပေါင်း၍သော်လည်းကောင်း ပစ္စည်းဥစ္စာကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်။

(၂) မည်သူမျှ မိမိပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာကို မတရားသိမ်းယူခြင်း မခံထိုက်စေရ။

အပိုဒ် ၁၈

လူတိုင်းတွင် လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်ခွင့်၊ အမှားအမှန် ဝေဖန်ပိုင်းခြားခွင့်နှင့် ကိုးကွယ်ခွင့် ရှိသည်။ အဆိုပါ အခွင့်အရေးများတွင် မိမိကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ သို့မဟုတ် သက်ဝင်ယုံကြည်ချက်ကို လွတ်လပ်စွာ ပြောင်းလဲခွင့်အပြင်၊ တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ အများနှင့် စုပေါင်း၍ဖြစ်စေ မိမိကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ သို့တည်းမဟုတ် သက်ဝင်ယုံကြည်မှုကို အများပြည်သူ ရှေ့မှောက်၌ဖြစ်စေ၊ သီးခြား ဖြစ်စေ လွတ်လပ်စွာ သင်ပြခွင့်၊ ကျင့်သုံးခွင့်၊ ဝတ်ပြုကိုးကွယ်ခွင့် နှင့် ဆောက်တည်ခွင့်တို့လည်း ပါဝင်သည်။

Article 19

Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes freedom to hold opinions without interference and to seek, receive and impart information and ideas through any media and regardless of frontiers.

Article 20

- (1) Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and association.
- (2) No one may be compelled to belong to an association.

Article 21

- (1) Everyone has the right to take part in the government of his country, directly or through freely chosen representatives.
- (2) Everyone has the right to equal access to public service in his country.
- (3) The will of the people shall be the basis of the authority of government; this will shall be expressed in periodic and genuine elections which shall be by universal and equal suffrage and shall be held by secret vote or by equivalent free voting procedures.

အပိုဒ် ၁၉

လူတိုင်းတွင် လွတ်လပ်စွာ ထင်မြင်ယူဆခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ခွင့် ရှိသည်။ အဆိုပါအခွင့်အရေးများတွင် ထင်မြင်ယူဆချက်များကို အနှောင့်အယှက်ကင်းစွာဖြင့် လွတ်လပ်စွာ စွဲကိုင်ခွင့် အပြင် သတင်းအချက်အလက်နှင့် အတွေးအခေါ် အယူအဆများကို သတင်းမီဒီယာ တစ်ရပ်ရပ်မှတစ်ဆင့် နယ်နိမိတ် အပိုင်းအခြားမရှိ ရှာဖွေဆည်းပူးခွင့်၊ လက်ခံခွင့်နှင့် ဖြန့်ချိခွင့်တို့လည်း ပါဝင်သည်။

အပိုဒ် ၂၀

- (၁) လူတိုင်းတွင် ငြိမ်းချမ်းစွာ စုဝေးခွင့်နှင့် အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခွင့် တို့ကို လွတ်လပ်စွာ ကျင့်သုံးခွင့် ရှိသည်။
- (၂) အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ်တွင် ပါဝင်စေရန် မည်သူ့ကိုမျှ အတင်းအကျပ် မပြုရ။

အပိုဒ် ၂၁

- (၁) လူတိုင်းတွင် မိမိနိုင်ငံ၏ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၌ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များမှတစ်ဆင့်ဖြစ်စေ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသည်။
- (၂) လူတိုင်းတွင် မိမိနိုင်ငံ၏ ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းဖြစ်ရန် တူညီသည့် အခွင့်အရေး ရှိသည်။
- (၃) အစိုးရအုပ်ချုပ်မှုအာဏာသည် ပြည်သူပြည်သားတို့၏ ဆန္ဒအပေါ် အခြေခံရမည်။ လူတိုင်းပါဝင်၍ တန်းတူညီမျှ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ခွင့်ရှိပြီး လျှို့ဝှက်မဲပေးစနစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အလားတူ လွတ်လပ်သော မဲပေးစနစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ အချိန်ကာလ အပိုင်းအခြားအလိုက် ကျင်းပသော စစ်မှန်သည့် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် အဆိုပါဆန္ဒကို ဖော်ထုတ်ရမည်။

Article 22

Everyone, as a member of society, has the right to social security and is entitled to realization, through national effort and international cooperation and in accordance with the organization and resources of each State, of the economic, social and cultural rights indispensable for his dignity and the free development of his personality.

Article 23

(1) Everyone has the right to work, to free choice of employment, to just and favourable conditions of work and to protection against unemployment.

(2) Everyone, without any discrimination, has the right to equal pay for equal work.

(3) Everyone who works has the right to just and favourable remuneration ensuring for himself and his family an existence worthy of human dignity, and supplemented, if necessary, by other means of social protection.

(4) Everyone has the right to form and to join trade unions for the protection of his interests.

အပိုဒ် ၂၂

လူတိုင်းတွင် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအနေဖြင့် လူမှုဘဝ လုံခြုံရေး ရယူပိုင်ခွင့်ရှိသည်ပြင်၊ မိမိနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် အရင်းအမြစ်တို့အရ အမျိုးသား ကြိုးပမ်းမှုနှင့် နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတို့ဖြင့် မိမိ၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး လွတ်လပ်စွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အခွင့်အရေးများကို ရရှိခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

အပိုဒ် ၂၃

- (၁) လူတိုင်းတွင် အလုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ မိမိနှစ်သက်ရာ အလုပ်အကိုင်ကို လွတ်လပ်စွာ ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်၊ တရားမျှတ၍ အဆင်ပြေမှုရှိသော လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများ ရပိုင်ခွင့်နှင့် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ခြင်းမှ အကာအကွယ် ရပိုင်ခွင့် ရှိသည်။
- (၂) လူတိုင်းတွင် တူညီသော အလုပ်အတွက် တူညီသော လုပ်ခကြေးငွေကို ခွဲခြားမှု တစ်စုံတစ်ရာ မရှိစေဘဲ ရပိုင်ခွင့် ရှိသည်။
- (၃) အလုပ်လုပ်သည့်လူတိုင်းတွင် မိမိနှင့် မိမိ၏မိသားစုအတွက် လူ့ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ထိုက်တန်သော ဘဝရပ်တည်မှုကို အာမခံနိုင်မည့် တရားမျှတ၍ လျော်ကန် သင့်မြတ်သော အခကြေးငွေ ရပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ လိုအပ်လျှင် အခြားလူမှုရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများကိုလည်း ဖြည့်စွက်ရရှိ ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။
- (၄) လူတိုင်းတွင် မိမိ၏ အကျိုးစီးပွားကို ကာကွယ်ရန်အတွက် အလုပ်သမား သမဂ္ဂများ ဖွဲ့စည်းခွင့်နှင့် ယင်းသမဂ္ဂများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသည်။

Article 24

Everyone has the right to rest and leisure, including reasonable limitation of working hours and periodic holidays with pay.

Article 25

(1) Everyone has the right to a standard of living adequate for the health and well-being of himself and of his family, including food, clothing, housing and medical care and necessary social services, and the right to security in the event of unemployment, sickness, disability, widowhood, old age or other lack of livelihood in circumstances beyond his control.

(2) Motherhood and childhood are entitled to special care and assistance. All children, whether born in or out of wedlock, shall enjoy the same social protection.

အပိုဒ် ၂၄

လူတိုင်းတွင် ကြောင်းကျိုးလျော်ညီစွာ ကန့်သတ်ထားသည့် အလုပ် ချိန်နှင့် လစာဖြင့် ခံစားခွင့်ရှိသော အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ် ထားသည့် အလုပ်အားလပ်ရက်များ အပါအဝင် အနားယူခွင့်နှင့် အားလပ်ခွင့်တို့ကို ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

အပိုဒ် ၂၅

(၁) လူတိုင်းတွင် အစားအစာ၊ အဝတ်အထည်၊ နေအိမ်၊ ကျန်းမာ ရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် လိုအပ်သည့် လူမှုအထောက်အပံ့များအပါ အဝင် မိမိနှင့် မိမိ၏ မိသားစု ကျန်းမာရေးနှင့် ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ အေးချမ်းစွာ နေထိုင်နိုင်ရေးအတွက် လုံလောက်သည့် လူနေမှု အဆင့်အတန်းကို ရပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ ထို့ပြင် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးချို့တဲ့ခြင်း၊ မသန်စွမ်းဖြစ်ခြင်း၊ မုဆိုးမဖြစ်ခြင်း၊ အသက်အရွယ်အိုမင်းခြင်း သို့မဟုတ် မိမိမတတ်စွမ်းနိုင်သော အခြေအနေများကြောင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း မပြုနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လျှင် ဘဝလုံခြုံမှု ရပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

(၂) မိခင်ဘဝနှင့် ကလေးသူငယ်ဘဝတို့တွင် အထူးစောင့်ရှောက်မှု နှင့် ကူညီမှုကို ရပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ တရားဝင်လက်ထပ်၍ဖြစ်စေ၊ တရားဝင် လက်မထပ်ဘဲဖြစ်စေ မွေးဖွားလာသော ကလေးအားလုံး သည် တူညီသော လူမှုကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုကို ခံစားခွင့် ရှိသည်။

Article 26

(1) Everyone has the right to education. Education shall be free, at least in the elementary and fundamental stages. Elementary education shall be compulsory. Technical and professional education shall be made generally available and higher education shall be equally accessible to all on the basis of merit.

(2) Education shall be directed to the full development of the human personality and to the strengthening of respect for human rights and fundamental freedoms. It shall promote understanding, tolerance and friendship among all nations, racial or religious groups, and shall further the activities of the United Nations for the maintenance of peace.

(3) Parents have a prior right to choose the kind of education that shall be given to their children.

Article 27

(1) Everyone has the right freely to participate in the cultural life of the community, to enjoy the arts and to share in scientific advancement and its benefits.

အပိုဒ် ၂၆

(၁) လူတိုင်းတွင် ပညာသင်ယူခွင့် ရှိသည်။ ပညာသင်ကြားရေးသည် အနည်းဆုံး မူလတန်းနှင့် အခြေခံအဆင့်တို့တွင် အခမဲ့ ဖြစ်ရမည်။ မူလတန်းပညာသည် မသင်မနေရ ဖြစ်ရမည်။ စက်မှုလက်မှုနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများကို လူအများ သင်ယူနိုင်စေရမည် ဖြစ်ပြီး အဆင့်မြင့်ပညာရေးကို အရည်အချင်းပေါ် အခြေခံ၍ အားလုံး တန်းတူရည်တူ ရရှိစေရမည်။

(၂) ပညာရေးကို လူသားတို့၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး အပြည့်အဝ ဖွံ့ဖြိုးစေရန်နှင့် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့်များကို ပိုမို လေးစားလာစေရန် ဦးတည်သင်ကြားစေရမည်။ ပညာရေးသည် နိုင်ငံအားလုံးအတွင်း၊ လူမျိုး သို့မဟုတ် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အုပ်စု များအတွင်း နားလည်မှု၊ သည်းခံမှုနှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုတို့ မြှင့်တင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှုအတွက် ကုလသမဂ္ဂ ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို တိုးမြှင့်စေရမည်။

(၃) မိမိတို့၏ ကလေး ပညာရေးကို ရွေးချယ်ရာ၌ မိဘတို့တွင် လက်ဦး အခွင့်အရေး ရှိသည်။

အပိုဒ် ၂၇

(၁) လူတိုင်းတွင် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ယဉ်ကျေးမှုဘဝ၌ လွတ်လပ်စွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့်၊ အနုပညာကို လွတ်လပ်စွာ ခံစားခွင့်နှင့် သိပ္ပံပညာတိုးတက်မှုနှင့် ၎င်း၏ အကျိုးရလဒ်များကို လွတ်လပ်စွာ မျှဝေခံစားခွင့် ရှိသည်။

(2) Everyone has the right to the protection of the moral and material interests resulting from any scientific, literary or artistic production of which he is the author.

Article 28

Everyone is entitled to a social and international order in which the rights and freedoms set forth in this Declaration can be fully realized.

Article 29

(1) Everyone has duties to the community in which alone the free and full development of his personality is possible.

(2) In the exercise of his rights and freedoms, everyone shall be subject only to such limitations as are determined by law solely for the purpose of securing due recognition and respect for the rights and freedoms of others and of meeting the just requirements of morality, public order and the general welfare in a democratic society.

(၂) လူတိုင်းတွင် မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ကြံစည်ဖန်တီးထုတ်လုပ်သော သိပ္ပံပညာမှဖြစ်စေ၊ စာပေမှဖြစ်စေ၊ အနုပညာမှဖြစ်စေ ဖြစ်ထွန်းလာသည့် ဂုဏ်နှင့် ရုပ်ဝတ္ထု အကျိုးကျေးဇူးများကို ကာကွယ်မှုရပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

အပိုဒ် ၂၈

လူတိုင်းသည် ဤကြေညာစာတမ်းတွင် ဖော်ပြထားသည့် အခွင့်အရေးများနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် လူမှုရေးစနစ်နှင့် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးစနစ် တစ်ရပ်ကို ခံစားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

အပိုဒ် ၂၉

(၁) လူတိုင်းသည် မိမိ၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို လူ့အသိုက်အဝန်းအတွင်း၌သာ လွတ်လပ်ပြည့်ဝစွာ ဖွံ့ဖြိုးစေနိုင်သည်ဖြစ်၍ ယင်းအသိုက်အဝန်းအပေါ် တာဝန်ရှိသည်။

(၂) မိမိ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို ကျင့်သုံးရာတွင် လူတိုင်းသည် အခြားသူများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို အသိအမှတ်ပြု၍ လေးစားရန်အလို့ငှာလည်းကောင်း၊ ဒီမိုကရေစီလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် တရားမျှတသော လိုအပ်ချက်များဖြစ်သည့် ကိုယ်ကျင့်တရား၊ အများပြည်သူ အေးချမ်းသာယာရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားဖြစ်ထွန်းရေးတို့ကို ဖြည့်ဆည်းရန်အလို့ငှာလည်းကောင်း ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည့် ကန့်သတ်ချက်များအတိုင်းသာ ကျင့်သုံးပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

(3) These rights and freedoms may in no case be exercised contrary to the purposes and principles of the United Nations.

Article 30

Nothing in this Declaration may be interpreted as implying for any State, group or person any right to engage in any activity or to perform any act aimed at the destruction of any of the rights and freedoms set forth herein.

(၃) အဆိုပါ အခွင့်အရေးများနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို မည်သည့် ကိစ္စတွင်မျှ ကုလသမဂ္ဂ၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့် အခြေခံမူများကို ဆန့်ကျင်၍ ကျင့်သုံးခြင်း မပြုရ။

အပိုဒ် ၃၀

နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွက်ဖြစ်စေ၊ လူတစ်စုအတွက်ဖြစ်စေ၊ လူတစ်ဦး တစ်ယောက်အတွက်ဖြစ်စေ ဤကြေညာစာတမ်းပါ အခွင့်အရေး များနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များကို ပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်း ရည်ရွယ် လျက် တစ်စုံတစ်ခုသော ဆောင်ရွက်ချက်တွင် ပါဝင်ရန် သို့မဟုတ် ကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်ရှိသည်ဟူ၍ ဤကြေညာစာတမ်းပါ စာသားတစ်ရပ်ရပ်ကို အဓိပ္ပာယ်ကောက်ယူခြင်း မရှိစေရ။

